

Ne budi **FIKUS**
budi
КАКТУС

МАК

Магазин антикорупције

Једине антикорупцијске новине у Србији

ШТАМПАНО ИЗДАЊЕ

Експериментални број
Панчево, 7.6.2024.
Бесплатан примерак

Ако се против корупције не бориш, онда си жртва. БИРАЈ!

Поштоване читатељке, поштовани читаоци,

Пред вама је први број Магазина антикорупције – МАК-а у штампаном издању. Намењен је:

- * Онима којима нису доступне друштвене мреже и интернет и
- * Онима који немају могућност да се информишу из више извора, већ само из медија са националном покривеношћу (тзв. режимски медији). Дистрибуција је предвиђена средином јуна 2024. године у Новом Саду, Нишу, Панчеву, Ваљево, Крагујевцу, Лесковцу, Врању и Чачку.

КОРУПЦИЈА ЈЕ ФАСЦИНАНТНА ПОЈАВА

Корупција је негативна друштвена појава, која никада не оставља равнодушним. Верујемо да ни ви нисте на корупцију равнодушни. Ако смо у праву, биће вам занимљиво да допуните своје знање о корупцији.

Нема где нема корупције, ушла је у сваку пору нашег друштва. Присутна је до те мере да је постала општеприхваћена, као нормалност, као нужно зло без кога се не могу решити многи егзистенцијални мали и велики животни проблеми. Ве-

рујемо да сте имали прилику да се суочите са корупцијом у било ком виду и у било ком својству.

ДА ЛИ ЈЕ СВАКА КОРУПЦИЈА ДОСТУПНА ГРАЂАНИМА?

Наравно да није. Постоје две врсте корупције:

КОРУПЦИЈА – обична, мала или улична корупција; подмићивање које је доступно грађанима нуди им се на различите начине и тренутно им ставља руку у џеп.

ПОЛИТИЧКА КОРУПЦИЈА – системска, велика, висока, државна корупција или политичка мафија. Она грађанима није доступна!? Невидљива је, или тешко уочљива.

Фиктиван новац којим су се куповали гласови, Кукуловице, јул 2023.

ПАРАДОКС КОРУПЦИЈЕ

Грађани су по правилу жртве корупције. Службена и друга лица која имају овлашћења од грађана траже новац, како не би предузели неку службену радњу против грађана, а коју су дужни да предузму; или како би преду-

зели неку службену радњу, коју су у обавези да учине.

Дакле, грађани су жртве корупције. Да ли је у земљи корупцијских чуда могуће и оно што је немогуће? Да ли се икада десило да грађани уместо да дају, новац добију?

Да, у земљи чуда могуће је и оно што није могуће. Да грађани уместо да дају, мито добију! То се у Србији дешавало неколико пута. Грађани су појединачно, групно и масовно добијали новац. Требало је “само” да заокруже одређени број на гласачком листићу. Рекло би се никада лакше зарађене паре. На жалост, они који су лако зарадили паре, немају свест да је новац који су зарадили њихов и да их кошта небројено пута више.

ЋУТАЊЕМ СЕ ЗАКОНИК ЕФИКАСНИЈЕ РУШИ НЕГО ДА ГА ЈЕ ПОГОДИЛА ГРАНАТА!

Кривични Законик је дефинисао кривична дела у вези са изборима. Ту нема замерке. Законик је одштампан, лепо укорићен и још лепше постављен на радним столовима тужилаца и полицајаца.

– Шта ту не ваља? Нико не жели, не сме или не може да га примени.

Надлежни и за борбу против корупције у Србији плаћени органи, праве се да не знају да се у Србији гласови купују и продају, да постоје тачно утврђене цене на црној берзи гласова.

Они нека ћуте, ми нећемо, неће ни организације које нас подржавају. Немојте ни ви да ћутите. Прошите глас о овоме у свом окружењу и даље колико можете. То је неопходно, уколико желимо да једног дана корупцију победимо.

Ако чекамо да неко други уместо нас победи корупцију, цабе чекамо!

Као пример црне берзе гласова наводимо село Кукуловце код Лесковца у коме смо 2023. године снимили документарни филм “А сад, да изађете на гласање” и утврдили да је глас (дефинисан као владавина права), достигао цену од 50 евра у кешу.

Потерница - Тражи се политичка корупција, Кукуловце 2023

ДА ЛИ ЗНАТЕ?

– да неки предмети из 2012. године познати као “24 спорних приватизација” никада нису завршени?

– да ни један политичар није осуђен за било који предмет из “24 спорних приватизација”?

– да Србија од 2018. године нема Националну стратегију за борбу против корупције?

– да Србија од 2018. године нема анализу ефеката примене

Националне стратегије за борбу против корупције?

ДА ЛИ ЗНАТЕ ДА ЈЕ СРБИЈА У РЕГИОНУ ПО КОРУПЦИЈИ БОЉЕ РАНГИРАНА САМО ОД БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ?

Глобална мрежа Транспаренси интернешнал рангирала је Србију по перцепцији корупције за 2023. годину на 104. позицију од 180 земаља. То је пад за три места.

Србије је у региону боља само од Босне и Херцеговине, са индексом 35, док је Албанија, са којом је Србија прошле године делила 101. позицију, сада је боља и има индекс 37. Косово, које се засебно рангира, има индекс 41, Северна Македонија и Мађарска 42, Бугарска 45, а Црна Гора и Румунија индекс 46.

Да ли знате да је Центар за истраживачко новинарство Србије (ЦИНС) у новембру 2023. године открио илегалан кол центар и незаконито финансијско пословање кеш новцем?

НАЈЕФИКАСНИЈИ ПУТ УНИШТЕЊА ДРУШТВА ЈЕ ПУТ КОРУПЦИЈЕ

Ако једно друштво желимо да уништимо, најефикаснији

начин није да на њега бацимо атомску бомбу, јер ће се друштво од радијације излечити и обновити; већ да га упутимо на пут корупције. Да уништење убрзамо требало би:

– да у корупцији учествујемо сви, колико ко може,
– да се правимо да је не видимо и
– да убедимо сами себе да се “то нас не тиче”.

Да ли у Србији чинимо нешто од наведеног?

КАКО ДА ОД УНИШТЕЊА СПАСИМО НАШЕ ДРУШТВО?

Треба да радимо све супротно од напред наведеног; требало би:

– да у борби против корупције учествујемо сви, колико ко може,
– да се не правимо да корупцију не видимо,
– да схватимо да нас се корупција итекако тиче.

Корупција је болест сваког друштва, а болест као свака болест, уколико се не лечи развија се и постаје све тежа.

Смрт је неминовна ако се болесник који болује од тешке болести не лечи.

Чувари владавине права у летењем периоду, Кукуловце, јул 2023. године

ДА ЛИ СЕ НАШЕ ДРУШТВО ЛЕЧИ ОД КОРУПЦИЈЕ?

У нашем друштву много је оних који су надлежни, дужни и за лечење од корупције плаћени. Много простора треба да их све наведемо. Најважнији су: Одељења за корупцију у Вишим јавним тужилаштвима у Новом Саду, Београду, Краљеву и Нишу, као и Тужилаштво за организовани криминал. Затим Одељења за корупцију МУП-а у свим регионима, која су издвојена од Подручних Полицијских управа, као и Одељење за корупцију у седишту МУП-а.

На изглед у нашем друштву много је антикорупцијских активности. Држава се труди да се представи као добар борац против корупције, који постиже велике успехе. Истовремено држава се труди да у јавност не изађе ни један случај политичке корупције, чак ни сумња на политичку корупцију.

КАКО СЕ ДРЖАВА ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ (НЕ) БОРИ?

Против мале, обичне или уличне корупције која је доступна грађанима, држава се бори, јер “ВЕЛИКА КОРУПЦИЈА НЕ ТРПИ МАЛУ”. Држава не пропушта прилику да се похвали кад год открије неку малу корупцију. Медији преносе информације полиције о успесима у борби против корупције:

16.3.2024. године - Ухапшени због мита, Службеница из Лесковца дозволила осуђенима да напусте кућни притвор: Тражила да обављају физичке радове код ње и њених пријатеља. *Извор Блиц.*

20.3.2024. године - Комунални милиционери из Београда

ухапшени због примања мита: Тражили од власника занатске радње 12.000 динара. *Извор Н1.*

29.3.2024. године - Радник Пореске управе у Пироту ухапшен због мита, од власнице угоститељског објекта захтевао 250 евра како не би против ње поднео прекршајну пријаву због неиздавања фискалних рачуна. *Извор Јужне вести.*

ДА ЛИ НАС НАВЕДЕНИМ ИНФОРМАЦИЈАМА О “ТЕШКОЈ КОРУПЦИЈИ” ДРЖАВА ИНФОРМИШЕ ИЛИ ЗАВАРАВА?

О случајевима политичке корупције држава нас не обавештава! Да ли то значи да политичке корупције у Србији нема? Да ли је то право стање обичне и политичке корупције у Србији?

ШТА КАЖУ ГРАЂАНКЕ И ГРАЂАНИ?

У две анкете у Панчеву и Новом Пазару 2/3 испитаника рекло је да сада има више корупције него пре.

Такође 2/3 испитаника рекло је да се држава лоше бори против корупције.

Анкете су рађене у марту и мају 2024. године на узорку од два пута по 100 испитаника.

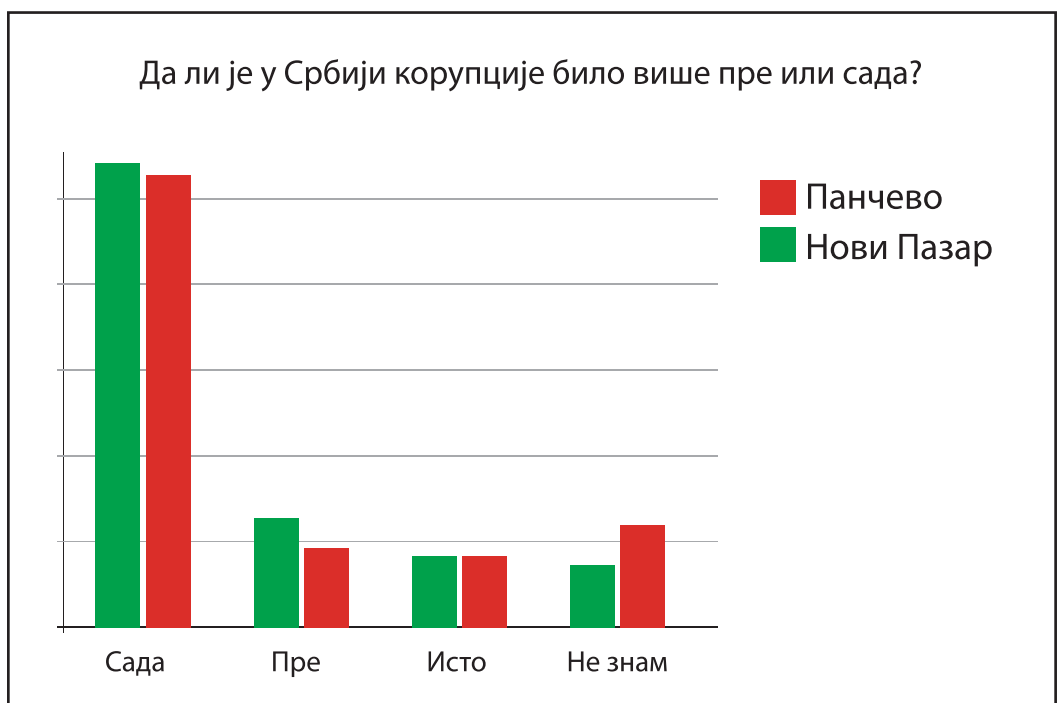
У одговору на питање да ли се држава добро бори против корупције, изнад две трећине је дало негативан одговор, док свега десетак посто сматра да је та борба иста или адекватна сада, а десет посто њих не зна.

ДА ЛИ ЗНАТЕ ДА ДРЖАВА ВАШИМ НОВЦЕМ ФИНАНСИРА ФАНТОМСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ?

Истраживање БИРН-а показало је да је Министарство за бригу о породици и демографији доделило 683 милиона динара (5,8 милиона евра), невидљивим, фантомским организацијама. Још 135 милиона динара (1,1 милион евра) Министарство је доделило организацијама које су директно или индиректно повезане са владајућом партијом или државним функционерима (ГОНГО организације). *Извор БИРН, 28.03.2024.*

ДРЖАВА ЈЕ У БОРБИ ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ И ЕФИКАСНА И НИЈЕ ЕФИКАСНА!

Када комуналац узме мито од 12.000 динара од власника занатске радње, држава га ухапси. Када Министарство за бригу о

Реализација Кареја тим, волонтери и студенти Новог Пазара

породици и демографији додели 683 милиона динара (5,8 милиона евра), невидљивим, фантомским организацијама и то учини незаконито, практично украде новац из буџета; тада се држава прави да не види и не чује.

Да ли наведено значи да је кажњиво узети мито од 12.000 динара од занатске радње; а да није кажњиво украсти 683.000.000 динара из буџета.

АЛТЕРНАТИВНО СУПРОТСТАВЉАЊЕ КОРУПЦИЈИ

Надлежни државни органи не смеју, не желе или не могу да се боре против корупције.

Ми, грађанке и грађани Србије, немамо право на тај луксуз, једино загарантовано право нам је да трпимо, или да се боримо. Ми смо изабрали да се

ције цивилног друштва обарале су га два пута до сада. Од маја 2023. године рад на њему је обустављен.

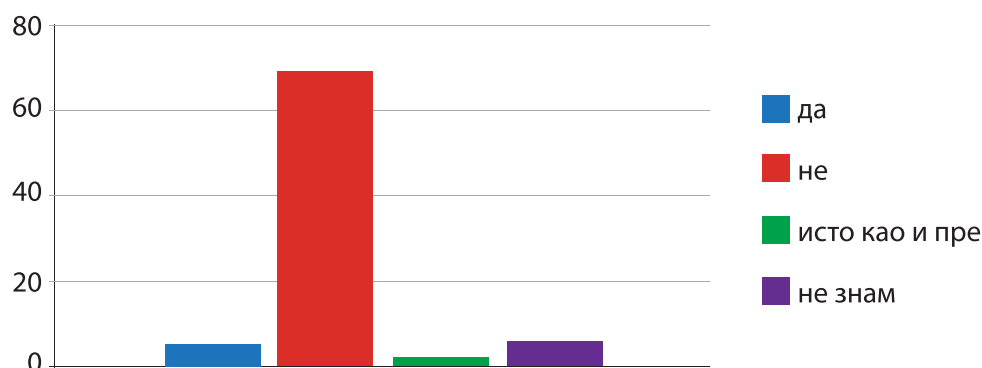
Сада предлагемо да се основним и окружним тужиоцима врати надлежност за поступају у корупцијским предметима.

ДРЖАВА СЕ ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ БОРИ ТАКО ШТО ЈЕ СМАЊИЛА БРОЈ ТУЖИЛАЦА ЗА КОРУПЦИЈУ СА 700 НА 50!

Држава је 2018. године изменила до тада важећи Закон о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције, тако што је Основним и Окружним јавним тужилаштвима одузета надлежност да поступају у корупцијским предметима. Надлежност за корупцијска кривична дела пренета је на нова Одељења за корупцију у четири Виша јавна тужилаштва у Новом Саду, Београду, Краљеву и Нишу.

Улога државе

Да ли се држава добро бори против корупције?

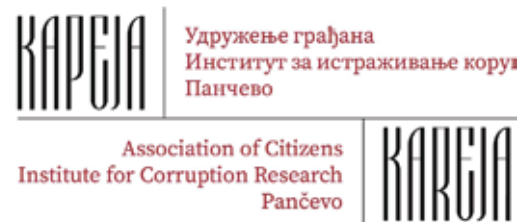

Реализација Кареја тим, анкета спроведена у Панчеву

ЗАКЉУЧАК: Држава је у борби против корупције и ефикасна и није ефикасна. Јел то могуће истовремено бити? Исто тако, у једном селу био један човек који је био и поштен и лопов. Он је крао само када је могао и где је могао; а није крао када није могао и где није могао. Па, сада неко да каже какав је тај човек био!

боримо и да помогнемо поштенним и часним тужиоцима и полицајцима, да се одупру корупцији док за то не буде касно.

Грађанке и грађани су показали да имају моћ и да могу да се од зла одбране, уколико то желе. Пример је предлог Закона о унутрашњим пословима из 2011. године који је био штетан по владавину права. Организа-

ИМПРЕСУМ - Место: Панчево; датум: јун 2024. године; nvo.kareja@gmail.com
издавач: Институт за истраживање корупције Кареја Панчево; аутор и уредник: Синиша Јанковић;
консултант за антикорупцију: Зоран Косовац; анкета: Драгана Петров; графички дизајн: Ирена Станковић;
новинар: Ненад Живковић, штампа: 8.0 Ideal Balance Београд, тираж 500 примерака.

Овај материјал објављен је у оквиру пројекта ЕУ Ресурс центар за цивилно друштво у Србији и уз финансијску помоћ Европске уније. За његову садржину одговоран је искључиво Институт за истраживање корупције Кареја и она нужно не одражава ставове Европске уније.